ət Antwerpse sportpaleis trainen vijftig papierloze Afrikaanse voetballers

' Afrikanen is het een schande om terug te keren'

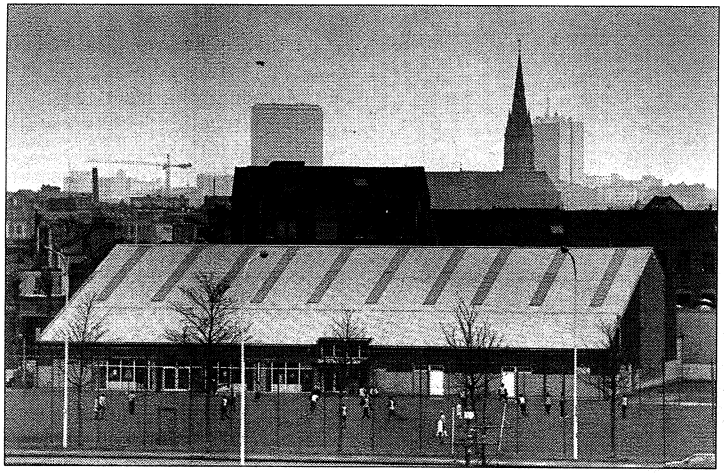

'Hun makelaar wil niet dat ze met een journalist praten.' Enkel een beeld van op afstand van het voetbalveld is mogelijk. *(Foto Gerrit Op de Beeck)*

krijgen voetballers het aureool van halfgoden. Het is voor hen een ramp om niet te kunnen spelen, net zoals het een schande is om terug te keren en toe te geven dat ze gefaald hebben in Europa."

In het cafetaria zit een druk discuterende groep. Michael moet de gemoederen bedaren. Oorzaak is een interview met voetbalmakelaar Bart Debruyne in een Vlaamse krant. Algehele kritiek op de media. Een net aangekomen cameraploeg van *Telefacts* moet het ontgelden. "Hoe durven jullie nog te komen? We hebben de journalisten vertrouwd en dan kiezen ze de kant van de makelaars", gaat een geëmotioneerde blanke vrouw hen tegemoet. De reporter probeert: "Ik ben toch niet verantwoordelijk voor elk schrijfsel in de kranten." Volgens Michael heeft een interview met een speler weinig slaagkansen: "Die jongens zijn doodsbang voor de media." Dan maar naar een andere locatie. "Je kan je misschien voordoen als manager van een club? Want ze willen allemaal ergens aan de bak raken." Liever niet.

Vanwaar die angst voor de media? "Als hun makelaar te weten komt dat ze met een journalist hebben gepraat, zwaait er wat. Hij heeft hen stuk voor stuk in zijn macht, want hij zorgt mogelijk voor een nieuwe club. Ze denken er niet aan hem in diskrediet te brengen. Om de spelers te beschermen wil ik anoniem blijven", zegt Michael. "Bovendien hebben die jongens vaak een exclusiviteitscontract met die makelaar." Wat dan met het decreet op de private arbeidsbemiddeling, dat exclusiviteitscontracten verbiedt? "Dat decreet ken ik niet. Misschien dat de door de Vlaamse regering erkende makelaars het toepassen. De meeste makelaars hebben echter noch een licentie van de Vlaamse regering, noch een van de wereldvoetbalbond Fifa, noch een van de Belgische voetbalbond. Ze gaan in Afrika op goed geluk spelers naar Europa halen. Zo'n speler krijgt een visum van drie maanden. De makelaar stelt hem voor aan zijn connecties, zonder te informeren naar de noden van die club. Een makelaar had voor een paar verdedigers bijvoorbeeld een test geregeld bij Duitse tweedeklasser FC Magdeburg. Magdeburg zocht echter een aanvaller. Heel de rit was voor niets."

Hoeveel verdient een makelaar aan een speler? "Malafide makelaars stellen een contract op waarin staat dat hij vijftig procent krijgt van elk contract van zijn speler bij een club. Daarbovenop eist de makelaar tien procent van het maandloon. *(Volgens het eerder genoemde decreet mag de makelaar slechts 7 procent eisen, ivo).* De meeste spelers kunnen de – Nederlandstalige – contracten niet eens lezen. Soms maken de makelaars een Engelse versie. Die stemt echter niet overeen met de Nederlandse." De makelaar zit dus rijkelijk in de beurs van de spelers. "Hij is enkel begaan met eigen geldgewin, niet met de ontwikkeling van het jonge Afrikaanse talent. Hij probeert een zo vet mogelijk contract te versieren bij eender welke club, ook al past die niet bij de speler. Soms passen de clubs voor de zware eisen van de makelaar. Zo kan de speler eeuwig blijven testen. Als de club de speler in de kern opneemt, is er de druk van een zwaar contract. Dat, samen met de immense aanpassingsproblemen, wordt de speler soms teveel." Michael heeft maar één woord voor zulke toestanden: "Misdaad. Het is misschien niet tegen de wet, maar het is een morele misdaad."

'Misdaad. Het is misschien niet tegen de wet, maar het is een morele misdaad'

Eenmaal in Europa komt de jonge Afrikaan onder zware emotionele druk te staan. Malafide makelaars laten hem vaak aan zijn lot over. "Musa, een speler uit Sierra Leone, moest van zijn Belgische makelaar in Salzburg op iemand wachten. Drie dagen heeft Musa in het station gezeten. Hij probeert tevergeefs het nummer van zijn makelaar. Hij belt zijn vrienden in Antwerpen op die hem komen halen. Nu is hij illegaal, want Musa heeft enkel een visum voor Oostenrijk. Zijn makelaar neemt terug contact met hem op en neemt hem mee van de ene club naar de andere: Lokeren, Hamme noem maar op. Ondertussen heeft de makelaar een ploegmaat van Musa uit Sierra Leone van de hand kunnen doen in Turkije. De makelaar heeft genoeg geld en laat Musa vallen."

Michael is al lange tijd begaan met de illegale voetballers. Hij heeft contacten in de Amerikaanse sportwereld. Daar is het licentiesysteem veel beter, zegt hij. "De Belgische voetbalbond zou clubs en makelaars beter moeten controleren, bijvoorbeeld door de clubs in het begin van het seizoen een hoge waarborg te laten betalen. Als de club een speler heeft met een malafide makelaar, krijgt ze haar waarborg niet meer terug. Er moet ook een makelaarsbond worden opgericht die het alleenrecht krijgt op de Belgische competities. Alle leden krijgen een licentie. Om de drie maanden is er een audit van de makelaars. Bij onregelmatigheden verliezen ze hun licentie en kunnen ze nergens meer heen." Waarom stelt Michael dat niet voor aan de Belgische voetbalbond. "Ik heb al twee keer, in 1998 en tijdens Euro 2000, een brief gestuurd naar Michel D'Hooghe. Hij liet nog niets van zich horen."